

LÆRERVEILEDNING

til bokserien
MYSTERIER LANGT NORD

THEA SOFIE MELBERG

Om bokserien *MYSTERIER LANGT NORD*

- Lettlest krim for deg som lærer norsk
- Tema/sjanger: krim og mysterier
- Nivå: A2-B2

Bøker i serien:

- *Postkortene fra fortiden* (lav vanskelighetsgrad)
- *Tyven på påskefjellet* (middels vanskelighetsgrad)
- *Kampen om fiskebruket* (høy vanskelighetsgrad)

Mysterier langt nord er utgitt på Fagbokforlaget som d-bok og trykte. Bøkene er tilgjengelig for kjøp som d-bok, med innlest lyd og integrert ordliste på mer enn 20 språk. Serien er også utgitt som trykte lesehefter.

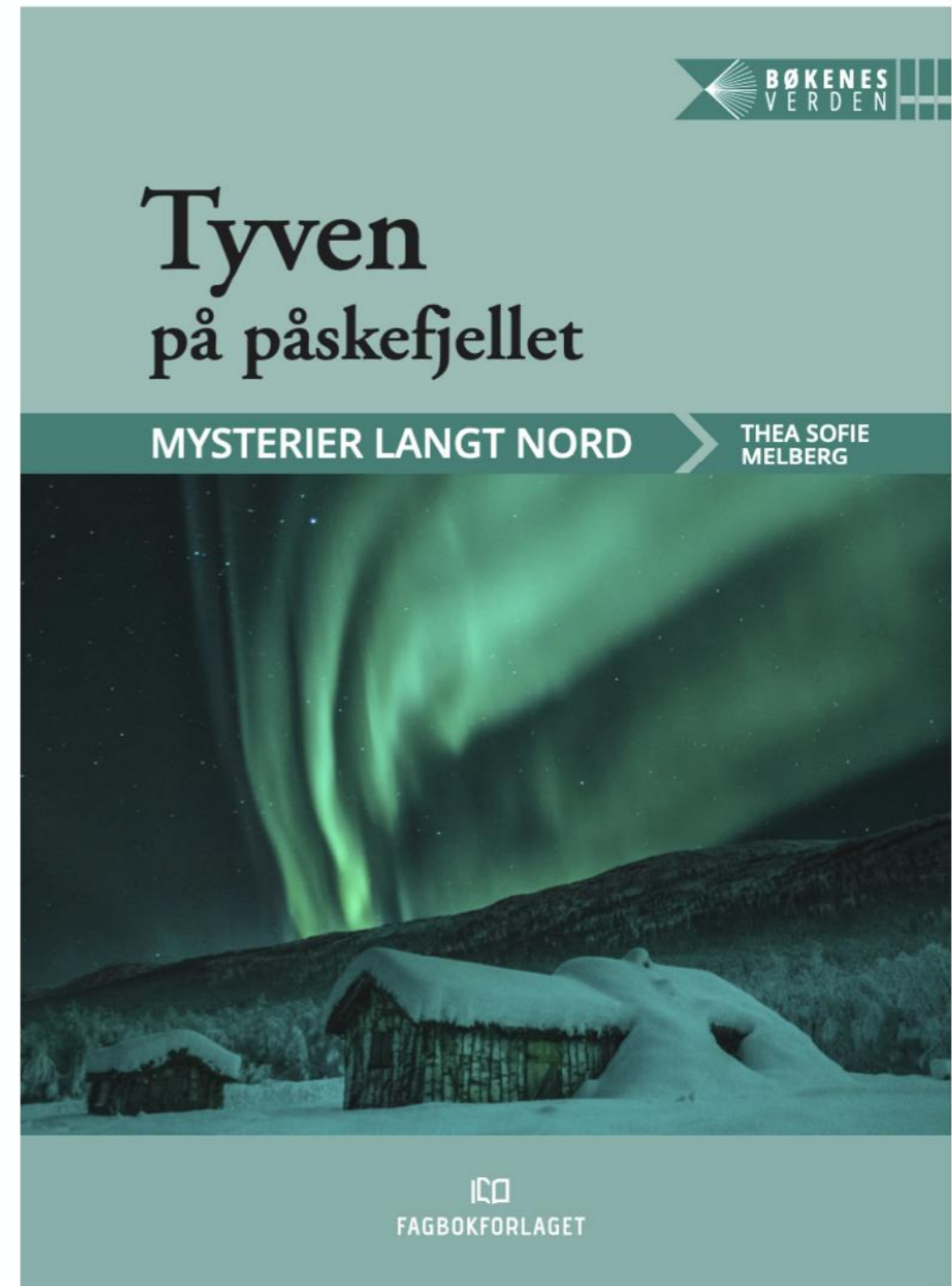
LESEKURS A2-B2

LÆRERVEILEDNING

Utviklet til bruk for bokserien
MYSTERIER LANGT NORD

av Thea Sofie Melberg

Denne lærerveiledningen inneholder forslag og idéer til hvordan man kan bruke bokserien *MYSTERIER LANGT NORD* fra Fagbokforlaget i undervisningen, for kursdeltakere med norsk som andrespråk (A2-B2).

Hva er et lesekurs?

Et lesekurs er et norskkurs som tar utgangspunkt i et skjønnlitterært verk. Kurset vektlegger å fremme leseglede og leselyst hos deltakeren, men også evnen til å uttrykke mening og analysere litterært innhold.

Lesekurset har som mål at deltakerne i en gruppe skal lese et litterært verk, sammen med en lærer. Kursdeltakerne møtes til undervisning (på nett eller i klasserom) med læreren, hvor innhold, forståelse, språk og grammatikk diskuteres.

Du bør legge stor vekt på å ha samtale med studentene om deres egne tanker rundt innhold og tematikk, for å fremme evnen til å uttrykke egne meninger.

Generelle tips:

- Det er opp til den enkelte lærer å bestemme hva som skal være fokus for lesekurset. Man kan velge en en tilnærming der man fokuserer på studentenes **evne til refleksjon og kritisk tenkning**, eller man kan bruke tekstene som grunnlag for en mer instrumentell tilnærming, med **fokus på vokabular og grammatikk**.

- For studenter med lavt språknivå kan det være nyttig å bruke bilder i undervisningen som kan støtte forståelsen av innholdet. Alle bøkene i bokserien MYSTERIER LANGT NORD inneholder bilder som illustrerer innholdet i teksten.

Se vedlegg for konkrete idéer til hvordan bildene kan brukes i undervisningen.

- Hjemmearbeid: Hvis man ønsker mer struktur rundt studentenes egenarbeid med bøkene, kan det være en idé å introdusere et enkelt vurderingsskjema (se vedlegg) som kan fylles inn når studenten er ferdig med å lese et kapittel hjemme (eks: Hva har jeg lest? Hva likte jeg/Hva likte jeg ikke?).

Hvem er et lesekurs for ?

Et lesekurs fungerer godt for deltakere på nivåene A2-B2. Det er en forutsetning at studenten har lest det aktuelle litterære verket før man melder seg på lesekurset, eller at man leser underveis.

MYSTERIER LANGT NORD inneholder lesehefter fra A2-B2 nivå. Velg det leseheftet som passer best for din gruppe.

Lesekurset fungerer også godt som støttende kurs i forberedelsen til Norskprøven. HK-dir anbefaler at studenter som skal ta norskprøven forbereder seg ved å lese autentiske tekster, ikke bare eksempeltekster fra prøvene. Blant annet nevnes skjønnlitterære bøker som en god kilde til autentiske tekster.

Generelle tips:

- Studentens nivå vil avgjøre hvordan boka leses. For noen grupper vil det være hensiktsmessig å lese hele eller deler av kapittelet sammen i undervisningen, før man går videre med samtale og diskusjon.
- Alle bøkene i bokserien *MYSTERIER LANGT NORD*, kommer med innlest lyd. Noen studenter kan ha god nytte av at man lytter til kapittelet sammen, i selve undervisningen. Innleserens lesehastighet og uttale er tilpasset lesere med norsk som andrespråk.
- Det er gunstig at alle studenter har tilgang til boken som leses, slik at de kan lese på egenhånd før hver undervisningstime.

Hvordan legges kurset opp?

Det anbefales 1 undervisningstime (60 minutter) per kapittel i verket.

En undervisningstime per uke vil gi en god leseprogresjon for deltakeren, samt nok tid for den enkelte deltaker til å lese hvert kapittel før gruppen møtes.

Dette gir en kurslengde på ca 7 -8 uker, avhengig av hvilket lesehefte som leses.

Generelle tips:

- Hver kurstime kan deles inn i 4 deler:

1. Innholdsforståelse
2. Vokabular og grammatikk
3. Kultur og samfunn
4. Uttrykke mening

Det er opp til hver lærer å bestemme hvor mye tid man ønsker å vie de ulike delene. For noen kapitler kan det være mer relevant å bruke mer tid på f.eks kultur og samfunn, mens for andre kapitler kan det være mer nyttig å fokusere mer på vokabular.

- Tilpass kurset til studentene. Velg oppgaver som passer til gruppen, enten det gjelder yrkessituasjon, interesser eller språklig nivå.n.
- Varier oppgavene: Denne lærerveiledningen inneholder noen forslag til oppgaver man kan gjøre i tilknytning til de fire delene av hver kurstime. Dette er bare et lite knippe idéer. Varier oppgavene til hver undervisningstime, slik at studentene utfordres på flere områder.

Strukturen i lesekurset

SLIK KAN LÆREREN STRUKTURERE HVER UNDERVISNINGSTIME

1. Forståelse av innhold
2. Vokabular og grammatikk
3. Kultur og samfunn
4. Uttrykke mening

1. FORSTÅELSE AV INNHOLD

Den første delen av hver undervisningstime kan brukes til å diskutere innholdet av ukens kapittel. Hva skjer handlingsmessig i boka?

Still gode spørsmål for å fremme refleksjon rundt innholdet. Lesing handler ikke bare om å forstå det direkte innholdet, men om å tolke og lese gjennom linjene, og om å kunne gjenfortelle. I den nye læreplanen står begrepet *mediering* sentralt. Et konkret eksempel på mediering kan være å forklare innholdet i en tekst til noen andre. Som lærer skal du legge til rette for at deltakerne kan øve på å sette ord på egne erfaringer og opplevelser.

For eksempel kan du fremme refleksjon ved å spørre: Har du vært i en lignende situasjon selv? Hva skjedde da? Ville du gjort noe annerledes enn karakterene i boka? Hva tror du hadde skjedd hvis....?

Forslag til oppgaver:

- Lag en kort beskrivelse av personene i kapittelet basert på informasjonen vi har så langt.
- Diskuter: Hva mer vil du gjerne vite om personene i boka? Hvorfor?
- Velg ut 3 avsnitt fra kapittelet. Lag overskrifter til hvert avsnitt.

- Velg 5 nøkkelord fra teksten. Gjenfortell innholdet i kapitlet basert på nøkkelordene.
- Diskuter: Hva heter kapitlet vi har lest? Hvorfor? Hvordan gjenspeiler tittelen innholdet i teksten?

2. VOKABULAR OG GRAMMATIKK

Du bør sette av tid til å gå gjennom eventuelt nytt vokabular, eller diskutere ord og uttrykk, dersom studentene har spørsmål om dette. Se vedlegg for ordliste som studentene kan fylle inn hjemme på egenhånd eller i løpet av undervisningen.

Du kan gjerne bruke tid på å snakke om ny grammatikk som dukker opp i det aktuelle kapitlet, hvis det er relevant for studentene. Se vedlegg for grammatikklister som studentene kan fylle inn med ny grammatikk for hvert kapittel.

Forslag til oppgaver:

- Lag egne ordlister med definisjoner av de ulike ordene på norsk og elevens eget språk.
- Lag setninger med nye ord/uttrykk. Dette kan gjøres skriftlig eller muntlig.

- Finn synonymmer til utvalgte ord fra teksten.
- Jobb med ordklasser. Eks: finn alle adjektiv i kapitlet, finn alle substantiv i hankjønn, finn alle preposisjonsuttrykk etc.

3. KULTUR OG SAMFUNN

Kulturmessige, samfunnsmessige og geografiske perspektiver tas opp til diskusjon. Dette gir anledning til å dele erfaringer og opplevelser fra Norge og/eller eget land.

Forslag til oppgaver:

- Diskuter: Hvilke geografiske steder er nevnt i kapitlet? Har du vært der? Hva vet du om de geografiske stedene som er nevnt? Hvilken informasjon får vi om stedene i teksten?
- Diskuter: Hva i teksten uttrykker noe som er typisk for norsk kultur? Mat? Tradisjoner? Væremåter?
- Sammenlign: Finn 2-3 situasjoner i teksten og beskriv hvordan du tror denne situasjonen ville vært i en annen kultur/annet land.
- Diskuter: Finner vi noen historiske referanser i teksten? Hvilke? Kan du sammenligne disse historiske hendelsene med lignende hendelser fra eget land?

- Refleksjon: Hva har du lært av teksten i dette kapitlet?

4. UTTRYKKE MENING

Et viktig mål vil være at studentene skal øve på å uttrykke sin oppfatning og mening om innholdet, og om karakterenes handlinger. Hva står mellom linjene når vi leser?

Forslag til oppgaver:

- Intervju: Lag et intervju med en av karakterene i teksten. Her er det lov å improvisere!
- Karakterbeskrivelse: Velg en av karakterene i kapitlet. Lag en muntlig eller skriftlig beskrivelse av personen, basert på hva som står mellom linjene i teksten. Hvordan er denne personen? Introvert? Snill? Alvorlig? Lat? etc.
- Hypoteser: Lag hypoteser basert på teksten og diskuter dem med gruppen. Hva ville ha skjedd hvis....?
- Alternativ historie: Finn en situasjonen i teksten og diskuter hva karakteren kunne gjort annerledes. Hva ville du selv ha gjort i samme situasjon?
- Moralske dilemmaer: Er det karakterene gjør i teksten moralsk riktig? Hvorfor/hvorfor ikke? Hva ville du selv ha gjort i samme situasjon?

- Skrive: Hva skjer videre i historien? Skriv 5 setninger som beskriver hva du tror kommer til å skje i neste kapittel.

5. HJEMMELEKSER

Det er opp til hver enkelt lærer å bestemme om man vil gi hjemmelekser mellom hver undervisningstime.

Her er noen forslag til hjemmelekser:

- Lese gjennom/lytte gjennom neste ukes kapittel.
- Fyller inn skjemaet "Hva har jeg lest?" (se vedlegg).
- Skriveoppgaver, som for eksempel: Hva skjer videre i historien? Hva har du lest - skriv et kort sammendrag. Skriv 5 setninger med nye ord fra teksten.

VEDLEGG

Skjemaer og maler

Her finner du forslag til skjemaer og maler du kan bruke til oppgavene som er foreslått i denne lærerveiledningen. Disse kan brukes helt fritt i undervisningen, modereres, forandres og fritt distribueres slik du som lærer ønsker.

Se på seksjonen for “Forslag til oppgaver” (side 6,7 og 8 i veiledningen) for konkrete idéer til oppgaver.

Skjemaet “Lærerens notater” kan du bruke til å planlegge hver enkelt undervisningstime. Fyll inn hva du planlegger å gjøre med akkurat dine elever.

Du finner også skjemaer for å jobbe med vokabular, grammatikk, elevenes egenvurdering av hvert kapittel og mer.

Lykke til!

LÆRERENS NOTATER FOR TIMEN

1. FORSTÅELSE AV INNHOLD

Mine spørsmål til elevene:

Dagens oppgaver til innholdet:

2. VOKABULAR OG GRAMMATIKK

Vi snakker om denne grammatikken:

Gå gjennom dette vokabularet med elevene:

Dagens grammatikkoppgaver:

3. KULTUR OG SAMFUNN

Diskusjonsoppgave:

Sammenlikningsoppgave:

Refleksjonsoppgave:

4. UTTRYKKE MENING

Oppgaver for å uttrykke mening:

Skriveoppgave:

5. HJEMMELEKSER

Lekser til neste unervisningstime:

HVA HAR JEG LEST?

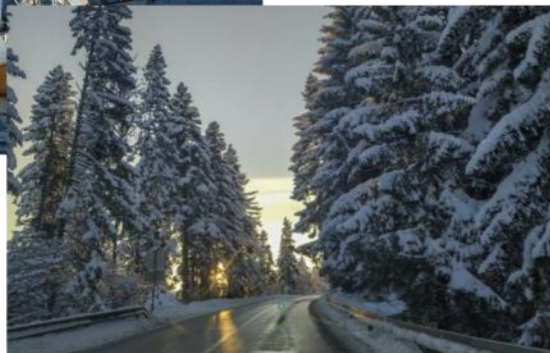
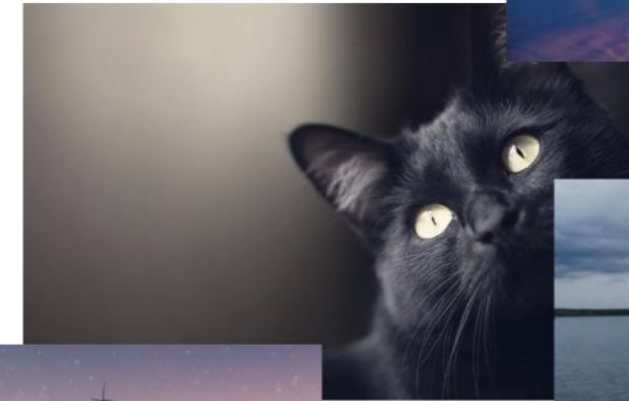
	HVA SKJEDDE? (3-5 SETNINGER)	NYE ORD	JEG LIKTE	JEG LIKTE IKKE	HVA LÆRTE JEG I DETTE KAPITTELET?
KAPITTEL.....					
KAPITTEL.....					
KAPITTEL.....					

GRAMMATIKK

	ADJEKTIV	UTTRYKK MED PREPOSISJONER	SUBSTANTIV	VERB	ANNEN GRAMMATIKK
KAPITTEL					
KAPITTEL					
KAPITTEL					
KAPITTEL.....					

VI JOBBER MED BILDER

- Hvilket bilde passer til kapitlet du har lest? Hvorfor?
- Hvilke bilder tror du passer til resten av historien? Hvorfor?
- Velg et bilde fra historien du leser og beskriv det. Bruk adjektiver.
- Finn bilder! Bruk internett og finn 3 bilder som passer til kapitlet du har lest. Bruk søkeord fra kapitlet du har lest. Feks: katt, helikopter, sushi, gammel hatt, ski, hytte, etc.

LÆRERVEILEDNING A2-B2 - Mysterier langt nord

© Thea Sofie Melberg